

Beknopt verslag/conclusies van de openbare vergadering van de commissie Wonen & Ruimte van de gemeenteraad Emmen op maandag 11 maart 2013, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer W.L.H. Moinat
Commissiegriffier: de heer F.W. te Winkel
Portefeuillehouders: mevrouw T. Houwing-Haisma en de heer B.D. Wilms
Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

De commissieleden: mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer H. Boers (PvdA), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer J. Engberts (ChristenUnie), de heer A.J. Goudriaan (PvdA), de heer W.W.W. Halm (BGE), de heer J.M.F. Hoek (D66), de heer H. de Jonge (SP), de heer A. Lange (LEF!), de heer G.H.H. Linneman (Wakker Emmen), de heer H. Naber (VVD), de heer S. Özkan (PvdA), de heer L.T. Pekelsma (CDA), de heer C.J.M. Ruhé (CDA), de heer H.L. Slot (GroenLinks), de heer H. Smit (PvdA), de heer G.T. Sulmann (DOP) en de heer J.H. Thole (CDA)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Moinat opent de vergadering om 19.30 uur en wijst erop dat het bij punt 6E niet om een structuurvisie gaat, zoals per abuis op de agenda vermeld staat, maar om een bestemmingsplan. Op verzoek van Wakker Emmen en met algemene instemming, worden de agendapunten 6A en 6B als één geheel behandeld.

2. Presentaties: n.v.t.

3. Spreekrecht

De heer Gijlers en de heer Pat spreken namens Esom in bij agendapunt 6D, de Structuurvisie Centrumgebied Schoonebeek.

De heer Pat legt uit dat Esom staat voor Eerste Schoonebeker Ontwikkelingsmaatschappij. Esom is in 2012 opgericht door betrokken inwoners. De leden wonen en/of werken in Schoonebeek. Men heeft gemerkt dat voorzieningen onder druk komen te staan of verdwijnen en wil ervoor zorgen dat Schoonebeek ook in de toekomst leefbaar, duurzaam en aantrekkelijk is. Dat doet Esom door voorstellen doen om de sociale, culturele en economische structuur te behouden en te versterken.

De heer Gijlers gaat in op de structuurvisie die door de gemeente, samen met de middenstand, is opgesteld. Esom is het met het grootste deel van de visie eens, maar vraagt voor enkele punten de aandacht van de raad. Veel problemen die jaren geleden al speelden bestaan nog steeds. Esom ziet het centrum als onderdeel van de hele noord-zuid-route. Esom ziet De Pallert als centraal plein. In de beantwoording van de zienswijze is de gemeente niet ingegaan op de suggestie om het pand van Meulenbelt, dat nu in de weg staat, te verplaatsen naar de noordkant van de Europaweg. Ten tweede is de uitvoeringsparagraaf mager ingevuld. Als ondernemers er geld in steken, moet ook de gemeente een financiële bijdrage willen leveren. Esom zou bij dit plan graag op dezelfde manier met de gemeente overleggen als nu gebeurt bij de inrichting van het park.

CDA vraagt hoe de heer Gijlers de relatie van Esom met de erkende overlegpartner ziet. **De heer Gijlers** legt uit dat Esom goed contact heeft met de EOP. Esom is een denktank en beide organisaties vullen elkaar aan. Ze zijn op dit moment niet van plan samen te gaan.

SP vraagt waar de openbare ruimte er slecht bij ligt. **De heer Gijlers** noemt de bestrating van De Pallert als wat samengeraapt. De openbare ruimte heeft daar niet meer de gewenste kwaliteit.

De heer Stoffers spreekt in bij punt 6E, bestemmingsplan Schoonebeek Spanjaardspad. Hij woont aan de Liaslaan, die het Spanjaardspad kruist. Hij heeft een zienswijze ingediend tegen het plan en een bezwaar tegen de gevolgde procedure. In de brief van 13 februari met het raadsvoorstel ontbraken de bijlagen. Op verzoek heeft hij die onlangs ontvangen. Indieners van een zienswijze hadden ook

geïnformeerd moeten worden dat het plan vanavond in de commissie besproken zou worden. De indieners hebben allemaal dezelfde brief ontvangen als reactie op de zienswijzen. Zij hadden op zijn minst geïnformeerd moeten worden onder welk nummer hun eigen zienswijze behandeld wordt. De heer Stoffers heeft geen antwoord gekregen op de vraag waarom de nieuwe woningen, in afwijking van een eerdere afspraak, een lage gootlijn krijgen, die niet aansluit bij de bestaande situatie, en waarom er twee bestemmingsplannen gaan gelden. Bij hetzelfde type woning gaat het volgens de heer Stoffers over de vorm van de woning en niet over 'twee-onder-1-kap' en 'doelgroep'. De heer Stoffers heeft geen reactie ontvangen op zijn bezwaar tegen de gevolgde procedure. Dit was volgens de gemeente niet mogelijk. Dit bezwaar is als zienswijze opgevat. Bij de procedure zijn diverse zaken niet goed gelopen. In de uitnodiging van 17 juli 2012 voor de informatieavond over de werkzaamheden op 5 september was onduidelijk dat een nieuw bestemmingsplan toegelicht zou worden. Op 6 november is de inloopavond over het ontwerpbestemmingsplan gehouden. De brief van de heer Stoffers naar aanleiding van deze avond is niet in de beantwoording verwerkt. De heer Stoffers vindt de gevolgde procedure niet correct en vraagt antwoord per brief, zodat hij geen bezwaar tegen het bestemmingsplan gaat maken. De coördinatie van informatie richting bewoners is ver onder de maat. Er zou moeten gelden: zeg wat je doet en doe wat je zegt. De heer Stoffers onderschrijft ook wat de heer Vink gaat zeggen.

Op de vraag van **PvdA** of de heer Stoffers contact heeft met de klankbordgroep zegt **de heer Stoffers** dat hij daar zelf in heeft gezeten.

D66 vraagt hoe de gemeente precies reageerde op zijn bezwaar tegen de procedure. **De heer Stoffers** antwoordt dat de gemeente het niet wilde zien als bezwaar, maar als zienswijze. **BGE** vraagt of de gemeente ook schriftelijk heeft gereageerd. **De heer Stoffers** heeft telefonisch contact gehad.

CU vraagt of in de brief van 17 juli 2012 stond dat er een bestemmingsplan ter inzage of bespreking lag. **De heer Stoffers** antwoordt dat in het hoofd van de brief alleen over werkzaamheden werd gesproken. Aan het eind van de brief stond dat mensen van de gemeente toelichting zouden geven op het bestemmingsplan, maar niet duidelijk was dat er sprake was van een nieuw bestemmingsplan.

VVD vraagt of de klankbordgroep het wist. **De heer Stoffers** antwoordt dat de klankbordgroep dit ook niet wist.

De heer Vink spreekt eveneens in bij agendapunt 6E. Hij woont aan de Liaslaan. De heer Vink spreekt nu in op persoonlijke titel. Een jaar geleden sprak hij in bij deze commissie namens de opgeheven klankbordgroep, omdat er niets gedaan werd met de inbreng van bewoners. De plannen waren al klaar, maar de ambtelijke inzet kostte wel geld. De raad is hierover toen uitgebreid geïnformeerd, maar heeft daar niets mee gedaan. De klankbordgroep heeft op 2 oktober 2012 een gesprek gehad met burgemeester en wethouder. Dat gesprek verliep in een goede sfeer en de burgemeester heeft excuses gemaakt. Daarna volgde de bijeenkomst voor het bestemmingsplan op 6 november.

De heer Vink gaat in op punt B3 op bladzijde 3 van het voorliggende stuk. De uitnodiging van 17 juli 2012 was misleidend. Een bestemmingsplan toelichten is niet hetzelfde als het voorleggen van een wijziging daarvan. De uitkomsten van de inloopbijeenkomst zijn richting provincie gebruikt, maar de gemaakte opmerkingen zijn niet verwerkt in de nota van beantwoording van oktober 2012. De avond van 6 november moest bovendien nog plaatsvinden. Van de opmerkingen op die avond is ook niets terug te vinden in de stukken. De gemeente heeft blijkbaar geen systeem voor de rapportage. Dat de avond op 6 november is gehouden op verzoek van de klankbordgroep is niet juist en moet dus worden geschrapt. Op bladzijde 2 staat bij punt 4 dat de klankbordgroep diende om de gevoelens in Schoonbeek te inventariseren. Zo is het niet naar de klankbordgroep gezegd. Er is in de stukken ook niets over terug te vinden.

Dat de indieners van zienswijzen verantwoordelijk zouden zijn voor de verpaupering is volgens de heer Vink niet juist. Het duurde lang voordat de gemeente en Domesta het eens werden over het plan.

Ten slotte wijst de heer Vink erop dat bij de uitvoering van de werkzaamheden de rol van de gemeente tekort schiet. De aannemer levert prima werk, maar firma Hak breekt dat geregeld weer open. Dat kost onnodig geld.

Wakker Emmen vindt het verontrustend wat de heer Vink naar voren brengt, maar vraagt wat hij van het plan zelf vindt. **De heer Vink** vindt dat de nieuwbouw minder goedkoop zou moeten zijn en meer zou moeten passen bij het straatbeeld. Er zou ook een aantal hogere gezinswoningen bij moeten zijn.

ChristenUnie vraagt of ook bewoners van het Spanjaardspad in de klankbordgroep zaten. Door hen zijn geen zienswijzen ingediend. **De heer Vink** antwoordt dat veel bewoners zijn vertrokken, van de 60 woningen zijn nog maar 15 huurwoningen bewoond.

Wethouder Wilms vraagt of de heer Vink de ontwikkeling als positief ziet. **De heer Vink** vindt noodzakelijke vervanging van riolering en sloop van huizen geen probleem, maar het gaat om de invulling en hoe deze op een democratische en respectvolle wijze tot stand komt.

4. Rondvraag

CDA vraagt wat er gebeurt met de namen die zijn ingediend voor een deel van de nieuwe vaarverbinding. **Wethouder Houwing** antwoordt dat de naamgevingscommissie hierover adviseert. In de commissie zijn mensen en groepen uit de samenleving vertegenwoordigd. Daarna neemt het college een besluit. Waarschijnlijk wordt de naam bekend tijdens de startbijeenkomst van het 'Jaar van het Water' op 19 maart.

PvdA vraagt of het college oog heeft voor de problemen van verlieslijdende grote bouwbedrijven en de kansen van jonge bouwvakkers en of het Opleidingscentrum Bouw genoeg plaatsen heeft.

Wethouder Houwing beantwoordt deze vraag aangezien wethouder Sleeking door ziekte afwezig is. Het college neemt zeer binnenkort een besluit over het aanvalsplan 'Bouwen, duurzaamheid en jeugdwerkloosheid'. Het gaat om samenvoeging van diverse budgetten, afspraken met bouwbedrijven en het creëren van opleidingsplaatsen. Het plan komt nog uitgebreid aan de orde.

BGE heeft nog steeds geen antwoord op de twee maanden geleden gestelde vragen over de Elzenlaan in Emmer-Compasuum. **Wethouder Wilms** reageert, dat officiële beantwoording loopt via het college en wat langer duurt.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

6A Milieuagenda 2013-2016 + bijlage RIS.5980 (B1) en

6B Milieujaarprogramma 2013 + bijlage RIS.5994 (B2)

Wethouder Houwing licht toe, dat de Milieuagenda al in een werkconferentie en een C-discussie is besproken en dat het Milieujaarprogramma nieuw is.

Eerste termijn

PvdA is het eens met de keuzes in de Milieuagenda. Er zijn veel gesprekken over gevoerd. Het draagvlak is belangrijk. Wel is het jammer dat het Milieujaarverslag 2012 nog ontbreekt. Het Milieujaarprogramma ziet er goed uit, met veel aandacht voor energie. Op tabblad 9 staat iets over een motie van de PvdA, maar dat was een initiatiefvoorstel. PvdA zou graag een koppeling zien met wat op tabblad 11 staat over het overbruggen van een kloof, het stimuleren van de lokale economie en het verlagen van de CO2-uitstoot.

CDA vindt de Milieuagenda goed opgebouwd. De naar 2050 bijgestelde CO2-doelstelling is al een hele opgave. Het is prima dat de gemeente faciliteert en zelf het goede voorbeeld geeft. Wel is het jammer dat houtafval uit de gemeente (genoemd in 4.2 en 4.4) niet in de gemeente zelf wordt gebruikt als brandstof. Dat zou bijdragen aan de CO2-doelstelling. **SP** reageert, dat het voor de totale CO2-emissie niet uitmaakt waar de verbranding plaatsvindt. **CDA** vindt een korte kringloop en de levering van energie in de gemeente zelf (in plaats van gebruik van andere energie) belangrijk. In 4.4 (Groen, Natuur en Landschap) wordt gestreefd naar een gedragscode. CDA hoopt dat die is over te nemen van een andere gemeente. Het onderwerp communicatie met EOP's en brancheorganisaties staat in 4.7 Geluid en 4.8 Lucht niet beschreven, terwijl in de C-discussie is gezegd dat de communicatie hierbij goed met gebeuren. Bij het Milieujaarprogramma heeft CDA de volgende opmerkingen. Gebruik van de Crisis- en herstelwet is goed. De afval-pilot is prima. Hoe staat het daarmee? Bij Inkoop en

Aanbesteding lijkt maar één project van € 10.000 plaats te vinden. Is dat voldoende? Bij de meeste punten gaat het over beheersing. CDA vindt dat de gemeente samen met bedrijven moet zoeken naar mogelijkheden om de mobiliteit te verduurzamen.

Wakker Emmen was bij de C-discussie al positief over de Milieuagenda, maar is wel benieuwd of de vorige Milieuagenda is geëvalueerd en wat dat heeft opgeleverd. Ook wil men weten welke punten uit de C-discussie zijn verwerkt. Beter moet worden nagegaan in hoeverre doelen en agenda's worden gehaald. Wel is goed dat aan moties over energie wordt tegemoetgekomen. Wakker Emmen maakt zich zorgen over het bereiken van de doelstelling van de beperking van de CO2-uitstoot en denkt dat ook 2050 waarschijnlijk niet wordt gehaald, ook niet door de inzet van Energy Valley. Het is belangrijk met initiatieven uit de samenleving voor duurzame energie aan de slag te gaan. Bij duurzame energie gaat het om een brede visie, waarbij Wakker Emmen meer ziet in geothermie dan in windenergie. Het komt nu aan op de uitvoering. De gemeente kan meer initiatieven nemen. Op een vraag van **PvdA** naar de stand van zaken van geothermie vlak over de grens in Duitsland zegt **Wakker Emmen**, dat men daar binnenkort gaat beginnen. Alles is nu echt rond. De gemeente Oldambt organiseert samen met de provincie Groningen en een Duitse overheidsorganisatie voor geothermie, een grensoverschrijdende bijeenkomst over geothermie. Hoe proactief is de gemeente Emmen hier mee bezig? **CDA** weet dat hier ook initiatieven en ontwikkelingen zijn, maar dat het nog even duurt. **Wakker Emmen** vindt ten aanzien van Afval, dat nascheiding net zo goed is als bronscheiding en dat een definitief besluit hierover pas na de evaluatie mag worden genomen. In het Milieujaarprogramma mist men de paragraaf Groen.

VVD constateert dat de lat hoog ligt. Het samen met ondernemers en samenleving koppelen van duurzaamheid en economie en dat vertalen naar een goed verdienmodel, spreekt VVD aan. De bijeenkomsten over windenergie waren verhelderend en werden goed bezocht. VVD heeft twee vragen. Hoe staat het met de proef in Hoozeveeën met de scheiding van plastic afval en is die te vergelijken met de proef in de Rietlanden? Welk project met duurzame inkoop was er vorig jaar en welk dit jaar?

D66 hoort graag de reactie op de vraag van PvdA naar het Milieujaarsverslag 2012. D66 heeft een motie ingediend om het jaarverslag te koppelen aan het jaarplan. Kenmerkend voor de Milieuagenda is het spanningsveld tussen doelstelling en budget (pag. 9). Op een efficiënte manier zou men inzicht willen geven in de kwaliteit van de leefomgeving, maar dat is nergens in het stuk terug te vinden. In de agenda staat ook niets over zonne- en windenergie, terwijl daar in het jaarprogramma wel iets over staat. D66 begrijpt dat het met een facetbeleid lastig is om te "lenen" uit ander beleid. De agenda heeft een hoog ambitieniveau, maar bij een aantal punten staan geen doelstellingen of verwachte resultaten. Het halen van landelijke normen (bijv. op pag. 12) is eigenlijk geen ambitie, maar een normale zaak. In het Milieujaarplan heeft communicatie een hoge prioriteit, maar er wordt een erg laag bedrag voor uitgetrokken. Er staat in het jaarplan niets over gezondheid, licht en water. Gaat het bij duurzame inkoop inderdaad maar om één project? Op pag. 5 en op pag. 18 is het geformuleerde resultaat mager, namelijk een 'voorstel' en een 'x aantal' zonnepanelen.

DOP vindt de Milieuagenda ambitieus en helder. DOP heeft enkele vragen en opmerkingen. Bij 3.1 Samenwerken: Aan welke verdere uitbouw van reeds gestarte kennis- en informatieverbanden wordt gedacht? Bij 3.4: Wat betekent de nieuwe omgevingswet voor de organisatie voor de komende jaren? Bij 4.3 Gezondheid: Hier mist DOP het wonen onder hoogspanningsmasten.

SP vindt de Milieuagenda prima, maar mist het onderwerp lichtvervuiling. Kan dit onderwerp in het definitieve stuk worden opgenomen of moet SP haar amendement hierover weer afstoffen. Gezien de doelstelling om hitte-stress in de stedelijke omgeving te beperken, begrijpt SP de kaalslag in Bargeres niet. **D66** vindt Bargeres niet te vergelijken met de binnenstad. **SP** merkt op dat in een motie van Wakker Emmen over CO2-opslag wordt gesproken, terwijl met succes actie is gevoerd tegen CO2-opslag in het noorden. SP ziet graag concrete maatregelen om zonnepanelen te bevorderen, bijvoorbeeld via subsidie aan burgers. Omdat aan spoedlocaties weinig gebeurt, zou gedacht kunnen worden aan het veranderen van de naam.

LEF! heeft in januari vragen gesteld over energiezuinig bouwen. Waarom wordt niet verwezen naar de woonvisie. Onduidelijk is nog steeds of het gaat om hetzelfde of een nieuw fonds. Er staat dat energiebesparende maatregelen en duurzame energie geld opleveren, maar de ervaring is dat het eerst veel geld kost. Dat op kavels duurzaam bouwen mogelijk is, is algemeen bekend. Het probleem ligt

vooral bij het verouderde woningbestand. Het is beter om zich daar op te richten. **SP** wijst er op dat een deel van dat bestand in bezit is van woningcorporaties en dat deze minder financiën hebben ten gevolge van de landelijke politiek. **LEF!** weet dat maar ziet toch in het stuk graag meer concrete maatregelen voor het verouderde woningbestand. Ten aanzien van windenergie ziet men vier punten graag concreter terug in de stukken. Bij het invullen van de rijksopdrachten moet in verband met het woongenot gestuurd worden op clusteren. Gezien de twijfels over het rendement moet niet meer windenergie worden gerealiseerd dan opgedragen. Het mag geen inkomenspolitiek worden voor agrarische sector en het veenkoloniale gebied moet worden behouden.

GroenLinks vindt de Milieuagenda weinig ambitieus. Het gaat steeds over praatgroepen. De gemeente neemt nergens het voortouw. Bij gescheiden afvalinzameling streeft men er slechts naar om de landelijke norm te halen. In de plantsoenen zou meer biodiversiteit moeten komen. In het Milieujaarprogramma ontbreekt een oplossing voor het chemisch afval na het verdwijnen van de chemokar. Chemisch afval komt nu eerder in de grijze bak terecht. **PvdA** merkt op dat de meerderheid van de raad hiervoor heeft gekozen in het Milieujaarprogramma 2012. **SP** valt GroenLinks bij. Een meerderheidsbesluit hoeft geen wijs besluit te zijn. **GroenLinks** vindt verder dat in de grond niet moet worden gerommeld. Er waren al lichte aardbevingen in het Roswinkeler veld. Zonnepanelen moeten meer gestimuleerd worden, ook voor mensen met een smalle beurs. Doofheid door teveel geluid moet worden voorkomen, bijvoorbeeld door apparaten van de plantsoendienst.

BGE heeft moeite met de vaagheid van de Milieuagenda. In verband met de heroriëntatie op de gemeentelijke taken kan er veel van de agenda komen te vervallen. Welke waarborgen zijn er dat de agenda gehandhaafd kan blijven? Het was beter geweest om nu alleen het Milieujaarprogramma vast te stellen. BGE vraagt zich af wat het betekent bij Afval als slechts de landelijke norm wordt gehaald. Wat levert het op? Bij Natuur bestaat het resultaat vooral uit ambtelijke stukken. Bij Gezondheid is er geen relatie tussen voorlichting en milieuregelgeving. Over windmolens wordt bij Energie niets gezegd onder 'Wat doen we?' Onder 'Wat levert het op?' staat dat er met 60MW windmolens elektriciteit geproduceerd gaat worden. Betekent akkoord gaan met de Milieuagenda ook akkoord gaan met windenergie? Spoedlocaties moeten inderdaad een andere naam krijgen. **CDA** reageert dat de plaatsing van windturbines via MER gebeurt en terugkomt in de raad.

ChristenUnie vindt milieu een belangrijk thema. Het in stand houden van de schepping is wezenlijk. De Milieuagenda heeft geen hoog ambitieniveau, maar past bij de realiteit van beperkte financiën. De opgesomde thema's, maar ook goede onderlinge afstemming zijn belangrijk. Van de opmerkingen van ChristenUnie in de C-discussie is een deel verwerkt. Bij sommige thema's is echter onduidelijk wat er wanneer moet worden bereikt. Dat zou een volgende keer verbeterd moeten worden. ChristenUnie is positief over het meer concrete Milieujaarprogramma. Is de Structuurvisie ondergrond niet bijna hetzelfde als de Kansenkaart ondergrond die in 2010 gemaakt is? Is die er niet gekomen of is deze uitgebreider? Bij Aanpak spoedlocaties is het in beeld brengen ervan nog geen aanpak. Hoe staat het met de nu niet meer genoemde humane spoedlocaties? Wie wordt verantwoordelijk voor 'Emmen bespaart', de huidige trekker Educohof of een nog op te richten consortium? Over communicatie wordt in het jaarprogramma niet veel gezegd. Er wordt veel van burgers verwacht en om ze mee te krijgen is meer nodig. Wat gaat men daar aan doen?

Wethouder Houwing constateert dat de opmerkingen erg variëren. Het Milieujaarverslag 2012 is nog niet klaar. Dat komt met het Milieujaarprogramma 2014 en de tussenstand van 2013 aan de orde. Het verslag over 2012 is onmogelijk te combineren met het programma voor 2013. **D66** begrijpt dit en is akkoord als bijvoorbeeld in september het jaarverslag 2012, de tussenstand voor 2013 en het programma voor 2014 worden besproken. **Wethouder Houwing** denkt het jaarprogramma 2014 bij de begroting 2014 te kunnen bespreken. Dan is ook het jaarverslag 2012 klaar. **PvdA** is het daar mee eens.

Wethouder Houwing begrijpt nog niet precies de opmerkingen over tabblad 9 en 11 in het Milieujaarprogramma. In het aanvalsplan 'Bouwen, duurzaamheid en jeugdwerkloosheid' worden zaken uit het initiatiefvoorstel nadrukkelijk samengebracht. **LEF!** denkt dat dan ook naar de woonvisie moet worden verwezen. **Wethouder Houwing** zegt dat nog moet worden bekeken hoe dat moet. Voor communicatie wordt weinig geld apart uitgetrokken. Daarom moet slim worden meegelift in andere communicatie-uitingen en moet de communicatie binnen een project goed geregeld worden, zoals bijvoorbeeld gebeurt bij windenergie. Bij elk beleid (ook geluidsbeleid) geldt een

communicatieparagraaf. **D66** stelt niet het bedrag ter discussie, maar de mate waarin de ambitie wordt waargemaakt. **Wethouder Houwing** meldt dat de houtsnippers nu naar Friesland gaan, maar dat men ze liever in Emmen gebruikt als de kansen zich voordoen. Het gaat bij gedragscodes als voor groenbeheer niet alleen om de uitwerking op papier, maar ook om naleving ervan. De wethouder weet niet welk project nu loopt in het kader van duurzame inkoop, maar het antwoord volgt nog. Op dit moment loopt er ook een rekenkameronderzoek naar inkoop en aanbesteding. Er komt geen evaluatie van de Milieuagenda 2009-2012. Alleen de jaarprogramma's worden geëvalueerd. **D66** ziet toch graag dat de agenda als geheel wordt gecheckt. **Wethouder Houwing** ziet hierin een uitdaging voor de raad. Welke punten uit de C-discussie zijn verwerkt moet men zelf nagaan. Wat betreft geothermie loopt men in de gemeente al voorop met het project in Erica, maar geothermie blijkt in de praktijk risicovol, duur en gecompliceerd. Nieuwe initiatieven zullen zeker worden opgepakt. In de Milieuagenda komen de aparte soorten duurzame energie niet aan de orde, maar wordt daarvoor verwezen naar de Energienota. Met de doelstellingen van de Energienota heeft de raad ingestemd. Bij windenergie zijn betrokkenheid van de bevolking en gebiedsontwikkeling heel belangrijk. Wat betreft gezondheid, licht en water wordt aan de landelijke eisen voldaan. Het stimuleren van zonnepanelen is een doel van het aanvalsplan. De kap in Bargeres is op verzoek van en in overleg met de bewoners gebeurd. Zij wilden meer licht in de woningen. Het klassieke bodembeleid is vastgesteld en er komt nog een nieuwe nota ondergrond. Een discussie over CO2-opslag zal de gemeente niet zelf starten.

Wethouder Wilms meldt dat de tussenstand halverwege het project 'Afvall anders' (loopt in Emmen in de Rietlanden, Eendenveld) duidelijk maakt, dat de hoeveelheid restafval daalde met 30% en dat de hoeveelheid plasticafval verdubbelde. Dat is een mooi resultaat. Het project loopt van oktober tot april en wordt, in overleg met Coevorden en Hogeveen, verlengd tot eind juni, zodat ook gft-afval in de proef kan worden meegenomen. In de hele gemeente ging men in 2012 al richting 60% bronscheiding. Het inzamelen van plastic levert 500 euro per ton op, terwijl verwerking van restafval 115 euro per ton kost. Bronscheiding is ook beter voor de bewustwording. **Wakker Emmen** wil dat de motie om inzicht te geven in de kosten van nascheiding versus bronscheiding in de gemeente Emmen eindelijk wordt uitgevoerd. Alle factoren moeten in de berekening worden meegenomen. **Wethouder Wilms** zegt dat een dergelijke beantwoording binnenkort komt. Ook op de schriftelijke vragen over afschaffing van de chemokar komt binnenkort een reactie.

Tweede termijn

PvdA geeft de opmerkingen over tabblad 9 en 11 apart aan de wethouder door.

CDA vraagt of er inderdaad één project duurzame inkoop loopt. De communicatie bij de geluidszonering van de Werkas liep niet goed. CDA vindt dat een ambitie wel realiseerbaar moet zijn. Op de opmerking van **D66** dat ambitie meer is dan alleen haalbare doelstellingen zegt **CDA** dat een te verafgelegen doel niet zinvol is.

Wakker Emmen vraagt wanneer de motie over energiebesparende maatregelen voor woningen wordt behandeld en of de raad er bij wordt betrokken. Hoe proactief is de gemeente bij andere soorten duurzame energie dan windenergie?

VVD wacht het schriftelijke antwoord op de vraag over duurzame inkoop af.

D66 vindt dat mobiliteit te weinig aandacht krijgt en vraagt de wethouders om ervoor te zorgen dat die in het Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan goed aan de orde komt.

DOP heeft nog geen antwoord op de vraag over de Omgevingswet.

SP vraagt wat er concreet aan zonnepanelen gaat gebeuren en aan lichtvervuiling. Wettelijke normen ziet SP niet als ambitie.

LEF! ziet in de Milieuagenda graag een verwijzing naar de Woonvisie toegevoegd en zou de term 'ambitie' willen vervangen door het wat verder gaande 'gezonde ambitie'. Verder vraagt LEF! bij windenergie meer concretisering.

GroenLinks vraagt of het wat oplevert dat de houtsnippers naar Friesland gaan.

BGE vraagt waarom niet bij elk thema staat wat het oplevert en heeft nog de vraag wat de heroriëntatie op gemeentelijke taken voor de Milieuagenda betekent.

Wethouder Houwing zegt over inkoop dat men de ambitie heeft om deze volledig duurzaam te maken. Af en toe loopt er een experiment, maar bij grotere aanbestedingen is duurzaamheid vaak al

een apart onderdeel. Het beperkt zich dus niet tot de € 10.000. De communicatie bij de Werkas is zorgvuldig geweest. Soms is het halen van een wettelijke norm al een ambitie. Bij afval was er namelijk een achterstand op de landelijke norm. De mobiliteit komt aan de orde in de duurzaamheidsparagraaf van het GVVP. **SP** doet de suggestie houtsnippers in te zetten voor duurzame mobiliteit. **Wethouder Houwing** wijst er op dat zonnepanelen onderdeel uitmaken van het aanvalsplan Duurzaam bouwen. Dat plan komt morgen in het college en voor de zomer naar de raad. Of in de Milieuagenda verwijzingen naar bijvoorbeeld Woonvisie en Energienota handig zijn, wordt nog bekeken. De Structuurvisie Windenergie komt na de zomervakantie. De gemeente vraagt inderdaad op diverse terreinen veel van de samenleving, eerst via experimenten. De gemeente is zelf betrokken bij het stimuleren van geothermie (tuinders Erica), zonnepanelen (scholen, burgers), windenergie en bio-vergisting. Wat een ambitie gaat opleveren is niet altijd gemakkelijk te zeggen, vooral door afhankelijkheid van de markt. **SP** vult aan dat het een duurzame maatschappij oplevert en dat dit niet altijd in euro's is uit te drukken. **Wethouder Houwing** weet dat de verkoop van houtsnippers geld oplevert aan onder meer Staatsbosbeheer. De Omgevingswet laat nog even op zich wachten. Onbekend is wat die gaat betekenen.

Voorzitter Moinat concludeert dat beide stukken als B-stuk doorgaan naar de raad, aangezien Wakker Emmen dit wenst en omdat de wethouder nog op enkele punten en vragen gaat reageren.

PvdA laat weten dat men de discussie niet graag opnieuw wil voeren.

6C Bestemmingsplan “Emmer-Compasuum, Verlengde Tweede Groenedijk 22 (melkveehouderij)” + bijlagen RIS.5982, RIS.5983 en RIS.5984 (B3)

In verband met de afwezigheid van wethouder Sleeking geeft **wethouder Wilms** een toelichting. Het gaat om een beperkte, landschappelijk ingepaste uitbreiding van een melkveebedrijf. Hierdoor kan het een volwaardig tweemans-bedrijf worden. Het waterschap diende te laat een zienswijze in, maar heeft na een verduidelijkend overleg ingestemd met het plan.

Eerste termijn

Wakker Emmen is positief over het plan. Het is goed voor ondernemerschap en werkgelegenheid.

D66 heeft geen bezwaar aangezien er ook geen bezwaren zijn ingebracht tegen het plan.

PvdA vindt dat het plan past bij de raadsbesluiten en goed is voor de werkgelegenheid.

CDA heeft het bedrijf bezocht. Alles is na de brand netjes opgeruimd en het de diepte van het kanaaltje is geen probleem meer.

BGE is blij met het plan vanwege de werkgelegenheid.

SP vindt de herbouw van het bedrijf goed, maar mist gegevens over aantallen dieren en afmetingen. Bij schaalvergroting krijg je wel minder bedrijven. **SP** vraagt wat de definitie is van een nieuw bedrijf.

VVD is positief over het plan, vooral omdat het de kans geeft aan een jongere opvolger. In 2012 was 20% van de agrarische bedrijfshoofden 65 jaar of ouder, terwijl dat 25 jaar geleden 10% was.

Wethouder Wilms is blij met de positieve reacties. Een discussie over schaalvergroting hoort bij landbouw en niet bij een bestemmingsplan. Gegevens over aantallen en afmetingen heeft hij niet paraat, maar die staan ongetwijfeld in de achterliggende stukken. Er is van een nieuw bedrijf sprake bij een nieuwe locatie. Dit bedrijf voldoet aan het geldende beleid en is geen megastal.

Voorzitter Moinat concludeert dat geen tweede termijn nodig is en dat het stuk als A-stuk naar de raad gaat.

6D Structuurvisie “Centrumgebied Schoonebeek” + bijlagen RIS.5992 en RIS.5993 (B4)

Wethouder Wilms licht toe dat het plan een gedragen samenhangende en integrale visie is op de gewenste ruimtelijke en functionele structuur van het centrumgebied van Schoonebeek. De insprekers zijn al op het plan ingegaan. Graag hoort de wethouder de meningen van de raad.

Eerste termijn

ChristenUnie hoort graag eerst de reactie van de wethouder op de sprekers, vooral over het idee om pand Meulenbelt te verplaatsen en een centraal plein te creëren.

VVD kan zich in de visie vinden, die in overleg met de EOP, Vereniging dorpsbelangen en de winkeliersvereniging tot stand is gebracht. Het is goed dat samen met bewoners centra van plaatsen in het buitengebied verbeterd worden.

BGE stemt in met de structuurvisie.

GroenLinks is blij met het plan. Het centrum oogt nu naargeestig.

CDA merkt op dat het om een structuurvisie gaat. EOP en middenstand zijn het er mee eens. De uitwerking volgt nog. CDA vraagt wat de toegevoegde waarde van de Esom is en roept Esom op om samen met de EOP tot een visie te komen voor de verschillende deelgebieden. Om niet te hoeven wachten op particuliere investeerders, stelt CDA voor om middelen uit het Fonds stedelijke vernieuwing en van de EOP alvast te gebruiken voor een facelift. Dat is goed voor de toeristische spin-off. CDA kan zich vinden in het stuk.

PvdA vindt het een prima voorstel. Krimp en verpaupering liggen op de loer. Het centrum moet leefbaar en vitaal blijven. Inbreiding is goed, evenals deelname van de verschillende overlegorganen. De betrokkenheid van Esom is een prima zaak.

D66 heeft niet veel toe te voegen aan wat VVD en CDA hebben gezegd en wacht het antwoord van de wethouder op de vraag van de Esom af. Esom heeft net zoveel toegevoegde waarde als ieder die ergens op wil inspreken.

LEF! is het met de vorige spreker eens en vraagt waar eventuele gemeentelijke bijdragen uit gedekt kunnen worden.

Wakker Emmen vindt het jammer dat de commissie niet attent genoeg geweest is om, met het oog op de sprekers, de agendapunten 6D en 6E naar voren te schuiven. De bijdrage van Esom op detailniveau is positief. Esom en EOP werken bovendien samen. De gemeente moet ook geld bijdragen. De Europaweg zou bij het centrum autoluw moeten zijn en wat betreft het pand Meulenbelt sluit Wakker Emmen zich aan bij ChristenUnie.

DOP heeft niets meer toe te voegen.

Wethouder Wilms vindt het positief dat Esom zich als denktank en niet als concurrent van een EOP profileert. Er zijn vergelijkbare initiatieven, onder andere in Nieuw-Amsterdam. De sprekers hebben kennis van zaken en inzicht. De zienswijze om een gebouw aan de noordkant van de Europaweg te bouwen heeft de gemeente niet gesteund, omdat versterking van de zuidkant belangrijker is. De ontwikkeling hangt wel van de eigenaren af, omdat het allemaal particulier bezit is. Een gezamenlijk gedragen visie is wel belangrijk.

LEF! vraagt om verplaatsing van het pand Meulenbelt niet uit te sluiten als die gewenst blijkt.

Wethouder Wilms antwoordt dat eerst wordt ingezet op de bestaande bebouwing en niet op het toevoegen van panden, hoewel er altijd naar initiatieven kan worden gekeken. **SP** vraagt **LEF!** of die niet het risico ziet, na verplaatsing, van verpaupering van de achtergelaten locatie. **LEF!** vindt een plein een verbetering na de sloop van het pand. **SP** ziet sloop als kapitaalvernietiging.

Wethouder Wilms vervolgt zijn beantwoording. De gemeente is afhankelijk van private partijen, maar kan zelf initiatieven nemen in het openbaar gebied. Wat betreft riolering komt de Europaweg (oostwaarts) nog dit jaar aan bod. Of er middelen uit het Fonds stedelijke vernieuwing te halen zijn is een vraag voor wethouder Sleeking. De betrokkenheid van verschillende partners is prima. In het Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan zal ook iets staan over de Europaweg in Schoonebeek.

Tweede termijn

ChristenUnie vindt de structuurvisie goed en hoopt op snelle particuliere investeringen. ChristenUnie vraagt de wethouder of verplaatsing van pand Meulenbelt wel of niet wordt uitgesloten.

Wethouder Wilms maakt duidelijk dat de visie de meest gewenste structuur weergeeft. Er zijn meer varianten uitgewerkt en als derden financiële middelen hebben, valt daar naar te kijken, maar de gemeente gaat niet zelf verplaatsen. In de structuurvisie is verplaatsing op voorhand uitgesloten. In samenspraak met de diverse partners is ervoor gekozen in te zetten op de bestaande bebouwing en geen nieuwe bebouwing toe te voegen.

CDA is niet tegen het meedenken van burgers, maar pleit voor het samen optrekken met de EOP. Een verschil tussen Esom en 'Bruisend centrum' in Nieuw-Amsterdam is, dat de laatste financiële ondersteuning heeft gekregen. Wellicht zijn voor het openbaar gebied middelen uit het Fonds stedelijke vernieuwing te gebruiken.

D66 vraagt of verplaatsing van het pand Meulenbelt (via sloop en nieuwbouw) expliciet is afgewezen bij het opstellen van de visie.

Wakker Emmen is niet tevreden met het antwoord over het pand en wil het stuk daarom als B-stuk aanhouden.

LEF! vraagt nog een keer naar de financiële middelen.

Wethouder Wilms is niet bij de gesprekken over het plan aanwezig geweest en vraagt een ambtenaar nader in te gaan op de vragen over pand Meulenbelt. De aanwezige ambtenaar legt uit dat nadrukkelijk over pand Meulenbelt is gesproken. Men wenste echter geen nieuwe panden, omdat er al veel leegstand is en men nog meer winkelspreiding wil voorkomen.

D66 merkt op dat sloop en nieuwbouw niet tot extra leegstand leidt. **LEF!** ziet een opening als wordt gekozen voor het niet uitsluiten van een groot plein.

Wethouder Wilms herhaalt dat in de structuurvisie wordt gekozen voor inzet op bestaande panden. Er is nog voldoende ruimte.

Voorzitter Moinat concludeert dat het stuk als B-stuk naar de raad gaat.

6E Bestemmingsplan "Schoonebeek Spanjaardspad" + bijlagen RIS.5990 en RIS.5991 (B5)

Wethouder Wilms licht toe dat het college blij is met het plan van Domesta voor de sloop van 58 woningen en de nieuwbouw van 44 levensloopbestendige woningen. Er zijn vier zienswijzen beantwoord.

Eerste termijn

PvdA kan niets zeggen over de gevolgde procedure. PvdA kan zich vinden in het voorstel. Het is knap dat Domesta code groen kon geven aan dit plan met levensloopbestendige woningen en het is goed dat de gemeente investeert in de openbare ruimte. Ook de overlegpartners zijn betrokken. Er zijn trouwens al een aantal levensloopbestendige woningen gebouwd aan Spanjaardspad.

CDA stemt in met het plan. De bewoners van het Spanjaardspad kunnen zich vinden in het plan. Wat betreft de procedure staan de antwoorden vermeld onder B3.

Wakker Emmen vindt de bijdrage van de insprekers verontrustend. Op veel punten is men niet tevreden over de procedure. Uit het stuk blijkt dat bewoners, welstand en provincie akkoord zijn met het plan. Waarom komen er dan toch klachten van de insprekers? Het is positief dat er levensloopbestendige woningen komen, maar de insprekers hebben nieuwe vragen naar boven gebracht.

VVD kan zich vinden in het plan. Drie van de vier zienswijzen gaan over de procedure. Wat is de reactie van de erkende overlegpartner hierop?

D66 staat achter het plan, maar heeft grote zorgen over wat de insprekers hebben ingebracht. Geeft de tekst van de aanbiedingsbrief wel de feitelijke situatie weer?

DOP sluit zich aan bij wat D66 heeft gezegd.

SP vindt de inhoud van het plan goed, maar de communicatie lijkt gebrekkig te zijn geweest. Dat is zorgelijk.

LEF! vindt het plan een aanwinst, maar heeft vragen bij de procedure.

GroenLinks is blij met het plan, vooral met de levensloopbestendige woningen, maar bezorgd over wat er niet goed is gegaan. Dat moet in de toekomst beter.

BGE heeft zorgen over de gevolgde procedure. Waarom is de communicatie niet verbeterd en zijn brieven niet beantwoord? Zijn er ook juridische gevolgen? Het plan is prima.

ChristenUnie kan zich vinden in het bestemmingsplan. Dat er een gesprek is geweest tussen B&W en bewoners duidt op problemen, maar ook op een serieuze behandeling daarvan. In het vervolg kan ieder beter individueel een antwoord ontvangen op de ingediende zienswijze. ChristenUnie verwacht nog enige uitleg van de wethouder.

Wethouder Wilms is blij dat het plan positief wordt ontvangen. De kritiek gaat over de procedure. De procedure is in het raadsvoorstel beschreven en niet anders verlopen dan normaal, met vooraf informatie en raadpleging van EOP en burgers en het instellen van een klankbordgroep. Wethouder Wilms was zelf aanwezig bij het gesprek van de klankbordgroep met B&W. Er bleken bij de betrokkenen verschillende beelden te bestaan van de afspraken en van de status van de klankbordgroep. In het gesprek kwam men er uit en de conclusies over de te verbeteren communicatie zijn teruggekoppeld naar de projectleider en de afdeling.

Wakker Emmen vraagt waarom de burgemeester excuus heeft aangeboden als de procedure normaal verliep en er alleen van een verschil in interpretatie sprake was.

Wethouder Wilms antwoordt dat inderdaad verbeteringen in de communicatie nodig waren. Dat is gelukkig niet bij elk project het geval. Men is vaak heel tevreden. Na het gesprek concludeerde men samen dat de kou uit de lucht was. Het is jammer dat uit de inspraak blijkt dat dit niet zo is.

SP begrijpt dat de wethouder dit jammer vindt, maar vindt de wethouder daar medeverantwoordelijk voor. **Wakker Emmen** ziet op het punt 'kou wel of niet uit de lucht' weer een interpretatieverschil.

CDA merkt op, dat de insprekers op persoonlijke titel hebben ingesproken.

Wethouder Wilms benadrukt dat de opmerkingen van de klankbordgroep serieus zijn genomen.

Tweede termijn

Wakker Emmen wil het stuk als B-stuk naar de raad laten gaan vanwege de niet goed verlopen procedure.

VVD vraagt nog eens naar de reactie van de EOP.

D66 is wel wat gerustgesteld, maar vindt de situatie nog steeds zorgwekkend. Verschillende aspecten van de communicatie verdienen nog aandacht.

SP vindt dat het plan een A-stuk kan worden. Wellicht moet nog een keer besproken worden hoe de overheid een vertrouwenwekkende relatie met inwoners tot stand kan brengen.

LEF! concludeert dat er interpretatieverschillen zijn, die bij beide partijen kunnen liggen.

BGE vraagt nog naar mogelijke juridische consequenties.

ChristenUnie gaat ervan uit dat het een B-stuk blijft, zodat er nog tijd is om er over na te denken.

Wethouder Wilms laat de vraag over de juridische consequenties beantwoorden door een ambtenaar, die zegt dat het nu gaat om het voortraject en dat tegen het besluit van de raad bezwaar kan worden gemaakt.

Voorzitter Moinat concludeert dat het stuk als B-stuk naar de raad gaat.

7. **Bespreken A-stukken: n.v.t.**

8. **Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.**

9. **Vaststellen verslag vergadering**

9A Vaststellen notulen vergadering commissie Wonen & Ruimte van 11 februari 2013

Voorzitter Moinat concludeert dat de notulen ongewijzigd worden aanvaard.

10. **Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: n.v.t.**

11. **Ingekomen stukken vanuit het college en het presidium**

VVD wil 11D voor de volgende commissievergadering agenderen en **SP** stuk 11C.

Voorzitter Moinat verzoekt beide fracties om de motivering uiterlijk vrijdagmiddag in te dienen.

12. **Overige ingekomen stukken: n.v.t.**

13. **Sluiting**

Voorzitter Moinat bedankt allen en sluit om 22.47 uur de vergadering.